

YEŞİL İŞLETME NASIL OLUNUR REHBERİ

PROJE NUMARASI

2021-1-SI02-KA220-YOU-000030182

Bu rehber, Gençlik Alanında İşbirliği Ortaklıkları kapsamında Avrupa Komisyonu Erasmus+ Programı tarafından ortaklaşa finanse edilen "Doğaya Bağlan" projesi kapsamında hazırlanmıştır.

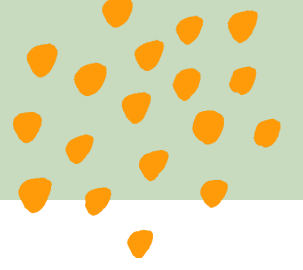

INNOVATIVE EDUCATION CENTER

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PROJE ORTAKLARI

▶ UCAM

Evrensel bir ahlak anlayışına sahip UCAM'ın İspanya, Murcia ve Cartagena'da bulunan iki kampüsü vardır. 32 lisans, 87 yüksek lisans ve 5 doktora programında 106 farklı milletten 21.000 öğrenci ve yaklaşık 850 profesör ile temsil edilir.

▶ ESNM

Slovenya, Novo Mesto İktisat Okulu, ortaokul (15- 19 yaş) ve bir meslek yüksek okulundan (+19 yaş) oluşur. Ana çalışma konusu ekonomi ve medya üretimidir, girişimciliğin ve dijital okuryazarlığın geliştirilmesine yönelik programları vardır.

▶ CIAPE

Yaşam boyu öğrenmeyi yenilikçi ve kapsayıcı bir şekilde destekleyen bir İtalyan STK'sı CIAPE, sosyal becerilerin yanı sıra gelecekteki işgücü piyasasında gerekli olan yeterlilikleri geliştirmeyi ve doğrulamayı amaçlayan eğitim faaliyetlerinin tasarlanması ve yürütülmesinde aktiftir..

▶ RC

Toplumun her kesimini içeren ve eşit fırsatlar sunan, eğitim ve öğretimi teşvik etmeyi amaçlayan Portekiz, Lizbon merkezli bir gençlik STK'sı. Topluma insanları mevcut çevre sorunları karşısında bilinçli, dinamik ve bilgili bireyler kazandırmak için değerleri ortaya koyar ve çevreye karşı tutum ve davranışları değiştirmeye çalışır.

▶ DKM

Biyolojik çeşitliliğin etkin bir şekilde korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimini amaçlayan, Türkiye, Ankara merkezli, DKM, kamu ve özel sektör ortaklarıyla koordineli olarak doğal alanların sürdürülebilir yönetimi ve doğa tabanlı çözümler ve ekosistem hizmetleri gözetilerek yapılan uygulamaları içeren projeler yürütür.

▶ IEC

Avusturya, Viyana merkezli IEC, sağlıklı yaşam tarzlarını, sosyal içermeyi ve güçlendirmeyi teşvik etmek için eğitim ve spor programları geliştiriyor. Organizasyon öncelikle göçmenlere ve Avusturya'da yaşayan uluslararası topluluğa odaklanmaktadır.

PROJE YÜRÜTÜCÜLERİ

CLAUDIA AGUIRRE
UCAM Üniversitesi İşletme
Yönetimi Fakültesi Öğretim
Üyesidir. Murcia
Üniversitesi'nden İşletme
Bilimleri alanında doktora
derecesine sahiptir.

ANDREJA PETROVIĆ
Meslek Yüksekokulu eğitim
müdürü, kariyer rehberi,
öğretmen olarak birçok
projede görev almaktadır.

ANTONELLA MENNA
AB Proje Yöneticisi ve
finansman danışmanı,
Erasmus+ uzmanı ve
araştırmacısı olarak görev
yapmaktadır.

DIANA BORGES
Porto Üniversitesi Psikoloji
ve Eğitim Bilimleri Fakültesi
Eğitim Bilimleri Derecesine
sahiptir, Erasmus+
projelerinde görev
almaktadır.

TUĞBA CAN
Bilim iletişimi ve eko-
okuryazarlığı geliştirmek için
informal öğrenme etkinlikleri
tasarlama ve uygulama
konusunda deneyimli doğa
eğitimi uzmanıdır, Erasmus+
projelerini de yürütmektedir.

PELIN ÖZTÜRK
Kıdemli Avrupa Birliği
Projeleri yöneticisidir, proje
yönetimi konusunda 15 yıllık
deneyime sahiptir ve
Uluslararası İlişkiler ve Kamu
Politikası ve MBA alanında
yüksek lisans yapmıştır.

TEŞEKKÜRLER

Doğaya Bağlan Projesi sonuçlarının başarıya ulaşmasında emeği geçen herkese en içten teşekkürlerimizi sunarız. Ayrıca Doğaya Bağlan Projesi - CARE, bu çıktıda yer alan tüm uzmanlara ve kuruluşlara yeşil işlerde genç istihdamını artırma konusundaki kararlılığımızı paylaştıkları için teşekkür eder.

Sürdürülebilirlik, atık yönetimi, ambalaj, su ve enerji tasarrufu, karbon emisyonu ve projeye ilgili diğer önemli konular hakkında veri toplama ve rehberlik sağlayan herkese özellikle teşekkür ederiz.

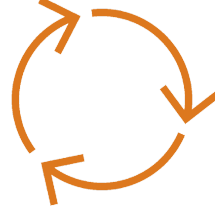
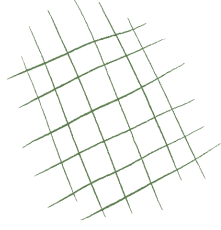
Özetle projeye emek veren herkese bir kez daha teşekkür ederiz!

İÇERİK

8

GİRİŞ

10

I. BÖLÜM: DÖNGÜSEL EKONOMİNİN TEMELLERİ

Döngüsel Ekonomi Nedir?

Doğrusal Ekonomiden Döngüsel Ekonomiye

Döngüsel Ekonomi Stratejileri

18

II. BÖLÜM. DÖNGÜSEL EKONOMİDE TÜKETİCİ DAVRANIŞLARI

Yöntem

Sonuçlar

30

III BÖLÜM: DÖNGÜSEL EKONOMİ GİRİŞİMCİLER

Yöntem

Avusturya'da Yeşil İşletme Örnekleri

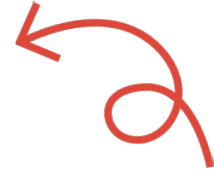
İtalya'da Yeşil İşletme Örnekleri

Portekiz'de Yeşil İşletme Örnekleri

Slovenya'da Yeşil İşletme Örnekleri

İspanya'da Yeşil İşletme Örnekleri

Türkiye'de Yeşil İşletme Örnekleri

46

IV. BÖLÜM: DÖNGÜSEL EKONOMİDE İYİ ÖRNEKLER

53

KAYNAKÇA

GİRİŞ

► Yeşil İşletme Nasıl Olunur rehberi, Avrupa Komisyonu'nun Erasmus+ Programı tarafından Gençlik Alanında İşbirliği Ortaklıkları kapsamında finanse edilen Doğaya Bağlan Projesi'nin ilk yayınıdır.

Proje, Slovenya'dan (Ekonomiska šola Novo mesto) - koordinatör, Türkiye (Doğa Koruma Merkezi), Avusturya (İnovasyon Eğitim Merkezi), İtalya (CIAPE), İspanya (UCAM Üniversitesi) ve Portekiz'den (Rightchallenge) olmak üzere 6 ortak tarafından yürütülmektedir.

Doğaya Bağlan Projesi ile yeşil iş dünyasına genç istihdamın kazandırılması amaçlanmaktadır. Bu rehberin amacı da, gençlerin ekolojik okuryazarlıkla ilgili bilgi, tutum ve alışkanlıklarını incelemek ve aynı zamanda gelecek vadeden girişimciler için bir rehber oluşturabilecek yeşil girişimcileri analiz etmek ve tanımlamaktır.

Rehber, döngüsel ekonominin temel kavramlarını, döngüsel ekonomi ile ilgili tüketicilerin bilgi, tutum ve davranışlarını, proje ortaklarının ülkelerindeki yeşil girişimlerinin iyi örneklerinin incelenmesini ve yeşil işletmeler tarafından geliştirilen en iyi uygulamaları içerir.

YEŞİL İŞLETME

2015 yılında hükümetler, birbiriyle bağlantılı sosyal, ekonomik ve ekolojik kaygılardan dolayı uluslararası düzeyde kabul edilen kalkınma önceliklerinin kapsamını genişleten, evrensel olarak uygulanabilir yeni bir dizi kalkınma hedefini (Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi) kabul etti. Bu zorunluluğa yanıt verebilmek için kalkınma hedeflerinin kapsayıcı ve yeşil olması gerekir. Bu da kapsayıcı ekonomik dinamizm, yani insan sermayesine ve sosyal adalete yapılan yatırımlarla yönlendirilen, yeşil, ekolojik, sürdürülebilir ve ekonomik esnekliğe sahip bir ekonomi ve büyüme modeli demektir.

Yeşil işletmeler ekolojik bakımdan sürdürülebilir faaliyetler gösterir; bu, operasyonlarının doğa üzerindeki etkisini dikkate aldığı ve olumsuz etkileri en aza indirmeye çalıştığı anlamına gelir. Bu, atıkların azaltılmasını, doğal kaynakların korunmasını ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılmasını içerir.

Yeşil işletme olmanın birçok faydası vardır. Birincisi, su ve enerji gibi kaynakların kullanımını en aza indirerek bir şirketin işletme maliyetleri azalır. Giderek daha fazla insan satın alma kararlarının ekolojik etkileri konusunda bilinçlendiğinden, bu aynı zamanda bir şirketin itibarını ve müşteri sadakatini artırmaya da yardımcı olur.

Yeşil işletmelerin atması gereken adım vardır. Yapılacak ilk iş, işletmenin daha sürdürülebilir hale gelebileceği alanların belirlenmesine yardımcı olabilecek bir çevresel etki değerlendirmesi yapmaktır. Bu, enerji verimli aydınlatmanın uygulanmasını, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılmasını ve geri dönüşüm ve kompostlama yoluyla atıkların azaltılmasını içerir.

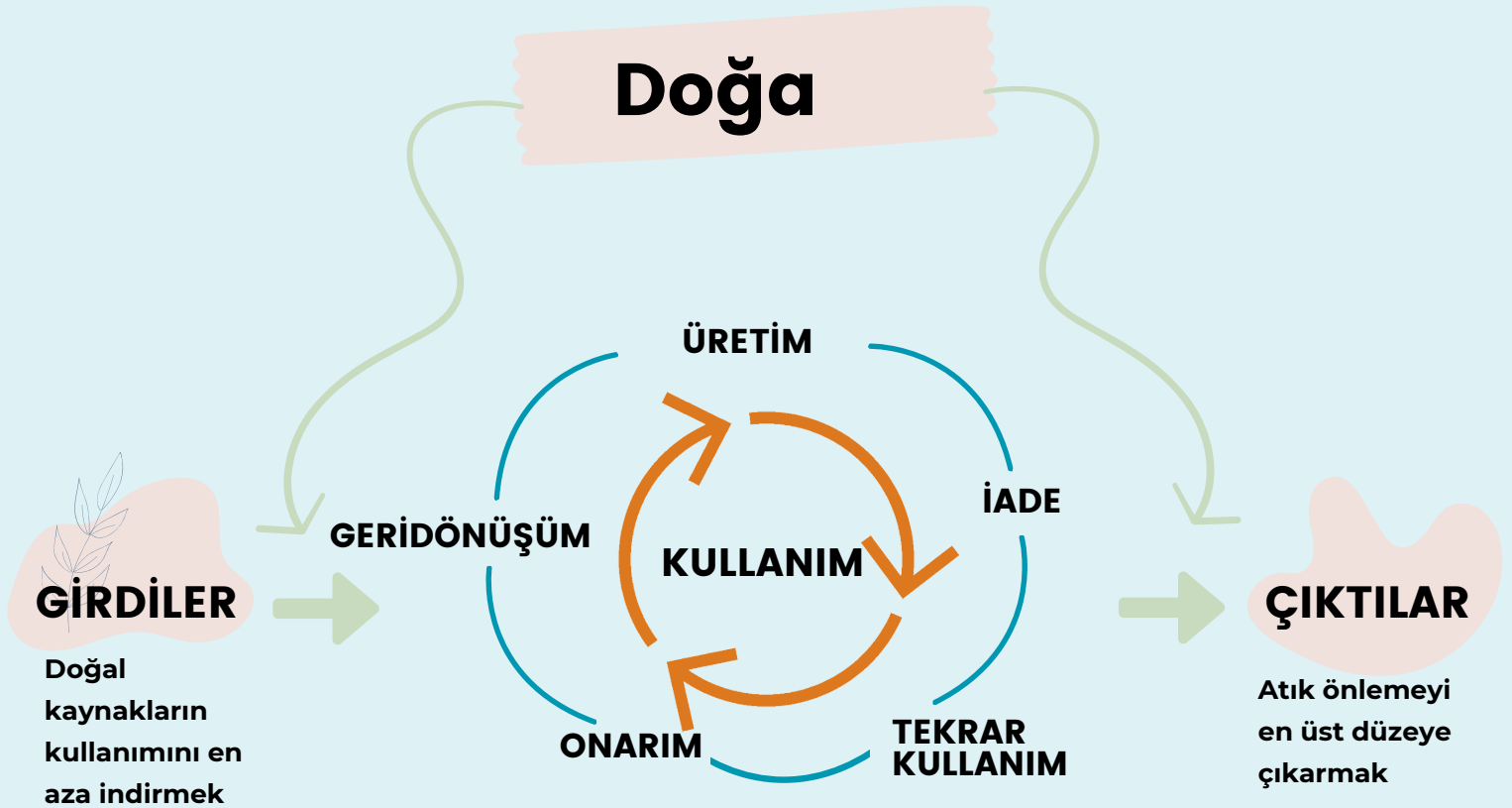
I. BÖLÜM: DÖNGÜSEL EKONOMİNİN TEMELLERİ

DÖNGÜSEL EKONOMİ NEDİR?

▶ Ellen MacArthur vakfı tarafından tanımlanan döngüsel ekonomi, atık ve kirliliği ortadan kaldırma, ürünleri ve malzemeleri kullanımda tutma ve doğal sistemleri yeniden oluşturma ilkelerine dayanır. Doğrusal tüketim sistemini döngüsel bir sisteme dönüştürmek için yenilikçi yollar önerir. Ayrıca doğal kaynakların tasarruflu kullanılmasına dayalı ekonomik sürdürülebilirliği sağlayan, yeniden kullan-onar-geri dönüştür-kullanılmayanı iade et şeklinde bir stratejisini, müreffeh bir ekonomi ile sağlıklı ekosistemlerin bir arada var olabileceği kazan-kazan felsefesini savunur. (MacArthur Vakfı, 2020).

Velenturf ve Purnell'e (2021) göre döngüsel ekonomi, kaynakların kullanımını en aza indirmeye ve atık önlemeyi en üst düzeye çıkarmaya çalışır. Ayrıca döngüsel ekonomi doğayı onarmaya ve yenilemeye çalışır.

Şekil Velenturf ve Purnell'e (2021) dayanır.

DOĞRUSAL EKONOMİDEN DÖNGÜSEL EKONOMİYE

DOĞRUSAL EKONOMİ

Doğrusal ekonomide doğal kaynaklar işlenerek ürünlere dönüştürülür, tüketilir ve elden çıkarılır. Süreç genellikle "al, kullan, at" şeklinde özetlenir. Bu geleneksel model, üretimin ekolojik ayak izi ve ortaya çıkan atıkların neye mal olduğu ile ilgilenmez. Genellikle kontrolsüz miktarlarda seri üretim ürünler ortaya çıkarken ürünlerin kullanım süresinin kısa olduğu, henüz sağlam iken "daha iyisini almak" amacı ile kullanım dışı bırakıldığı görülmektedir. Dolayısıyla sürdürülebilirlikten ziyade kâra öncelik verilir. Bu üretim yaklaşımındaki temel sorun, mevcut kaynakların irrasyonel kullanımınıdır. Beklendiği gibi bu, hem doğal kaynakların aşırı kullanımı hem de ürünleri atığa dönüşmesiyle ekolojik sorunlara yol açması şeklinde çifte olumsuz etki yaratır.

GERİ DÖNÜŞÜM EKONOMİSİ

Geri dönüşüm, atıkların yeniden kullanılabilir malzemeye dönüştürülmesi sürecidir. Döngüsel ekonominin bir bileşenidir. Geri dönüşüm, bir ürünün yaşam döngüsünün en sonunda başlar. Ancak döngüsel ekonomi, atık ve kirliliğin oluşmasını önlemek için başlangıçtan itibaren önlem almayı savunur.

Mevcut ekolojik krizler karşısında geri dönüşüm, ürettiğimiz büyük atık miktarının üstesinden gelmek için ne yazık ki yeterli değildir. Geri dönüşüm, döngüsel ekonominin gerekli bir bileşenidir ancak yeniden kullanım, yeniden üretim veya onarım için alternatifler olmadığında dikkate alınmalıdır.

DÖNGÜSEL EKONOMİ

Mevcut malzeme ve ürünlerin mümkün olduğunca uzun süre kullanılmasını, ödünç alınmasını, kiralınmasını, yeniden kullanılmasını, onarılmasını, yenilenmesini ve geri dönüştürülmesini içeren bir üretim ve tüketim modelidir. Döngüsel ekonomi ile tasarım ve üretim aşamasından başlayarak iklim değişikliği, biyolojik çeşitlilik kaybı, atık ve kirlilik gibi ekolojik krizlerle mücadele amaçlanmaktadır. Bu terim ilk kez 1989 yılında Pierce ve Turner tarafından ortaya atılmış olsa da teorinin kökeni 1960'lara dayanmaktadır. Son on yılda ise üretimin ve tüketimin sürdürülebilirliğini, kaynak verimliliğini artırdığı için akademi ve iş dünyasında gittikçe popülerlik kazanmaktadır. Hükümetler düzeyinde küresel ısınmayla mücadele etmenin ve uzun vadeli büyümeyi kolaylaştırmanın bir yolu olarak görülmektedir. Döngüsel ekonomi, bölgesel aktörleri ve kaynakları coğrafi olarak da birbirine bağlayabilir. Avrupa Parlamentosu da, mevcut malzeme ve ürünlerin mümkün olduğu kadar uzun süre paylaşılmasını, kiralınmasını, yeniden kullanılmasını, onarılmasını, yenilenmesini ve geri dönüştürülmesini içeren bir üretim ve tüketim modeli olarak döngüsel ekonomiye yeşil ışık yakmakta, bu sayede ürünlerin yaşam döngüsünün uzayacağını vurgulamaktadır.

ZERO
WASTE

DOĞRUSAL EKONOMİDEN DÖNGÜSEL EKONOMİYE

**DOĞRUSAL
EKONOMİ**

HAM MADDE

ÜRET

KULLAN

AT

**GERİ DÖNÜŞÜM
EKONOMİSİ**

HAM MADDE

ÜRET

KULLAN

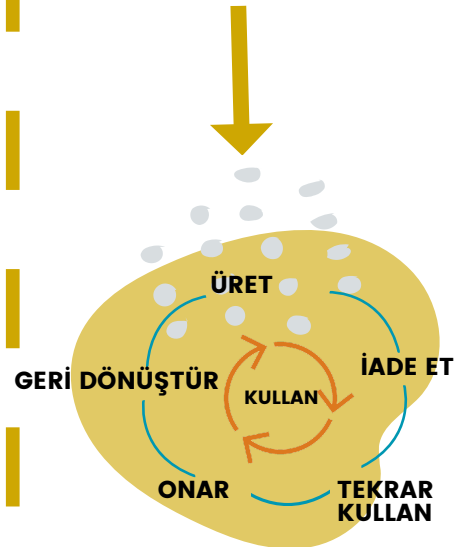
AT

**GERİ
DÖNÜŞTÜR**

**DÖNGÜSEL
EKONOMİ**

**MİNIMUM
HAM MADDE**

**MİNIMUM
ATIK**

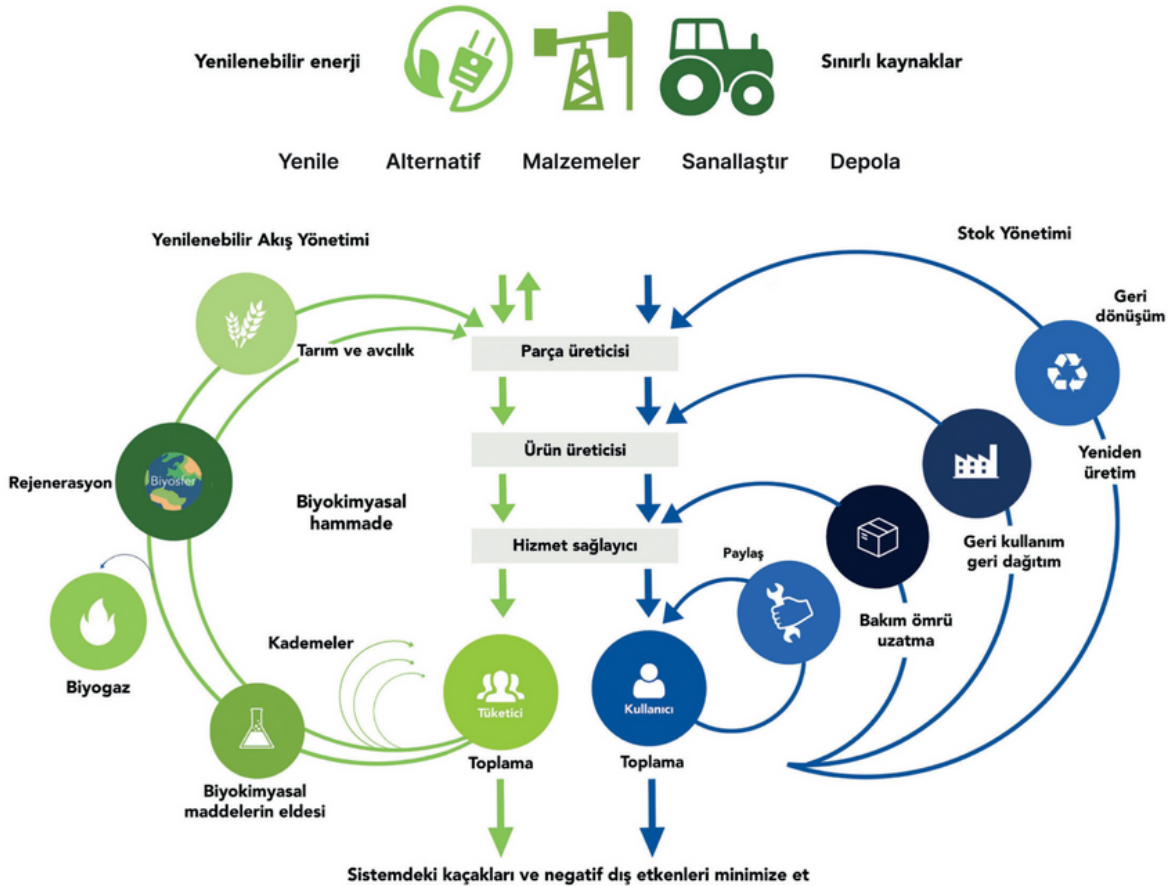
**12 RESPONSIBLE
CONSUMPTION
AND PRODUCTION**

DOĞRUSAL EKONOMİDEN DÖNGÜSEL EKONOMİYE

Kelebek olarak da bilinen döngüsel ekonomi modelinde, ham maddenin sürekli akışı vardır. Bu akış iki şekildedir: teknik döngü ve biyolojik döngü. Teknik döngüde ürünler ve malzemeler yeniden kullanma, onarma, iade etme, yeniden üretme ve geri dönüşüm yoluyla dolaşır. Biyolojik döngüde ise biyolojik olarak parçalanabilen ve organik maddeye dönüşen ürünler doğayı yenilemeye yarar.

Modelin sol tarafında biyolojik olarak parçalanabilen ve dünyaya güvenli bir şekilde geri dönebilen ham maddelerin biyolojik döngüsü yer alır. Bu döngü, temel ürün gıdaya dayanır, bunların organik atıkları dönüştürülür. Modelin sağ tarafındaki teknik döngüde ürünlerin atığa dönüşmeden daha uzun kullanılması ile ilgili aşamalara yer verilir. Amaç, hammadde kullanımını ve atık üretimini azaltmaktır.

DÖNGÜSEL EKONOMİ STRATEJİLERİ

Döngüsel Ekonominin ardındaki fikir, atıksız bir topluma ulaşana kadar atık olarak değerlendirdiğimiz malzemeyi farklı yöntemlerle kullanmaktır:

Dönüştürmek

Bir atık, kendi hammaddesine dönüştürülemediğinde veya bu ürüne artık ihtiyaç duyulmadığında yakma veya biyokimyasal işlemlerle enerjiye dönüştürülebilir.

Geri dönüştürmek

Bir ürünün veya parçalarından artık yararlanılamıyorsa en iyi seçenek genellikle geri dönüşümdür.

Yeniden Kullanmak

Bir ürün veya parçaları farklı işlevlere sahip yeni bir ürüne dönüştürülebilir.

Yeniden üretim

Bozulanı onarmak yerine, bozulan bir cihazın iyi çalışan parçalarını alıp yeni bir şey için kullanmak da mümkündür.

Restorasyon

Eski bir ürün, restore edilerek güncel hale getirebilir.

Onarmak

Kullanılan bir ürün bozulursa ve düzeltilip düzeltilemeyeceği düşünülmelidir. Çoğu zaman sadece çok küçük bir kısmı bozuk olan şeyleri atılır.

Yeniden kullanmak

İhtiyaç duyulan ürünü olabildiğince kullanmak en iyisidir. İsraf etmemek gerekir!

Azaltmak

Azaltmanın ardındaki fikir, asla olmayanın asla israf edilemeyeceğidir. Elektrikli arabalar yavaş yavaş yaygınlaşmakta, enerji açısından daha verimli hale gelmektedir. Ancak doğa için en iyi şey, ihtiyaç yoksa hiç araba sahibi olmamaktır.

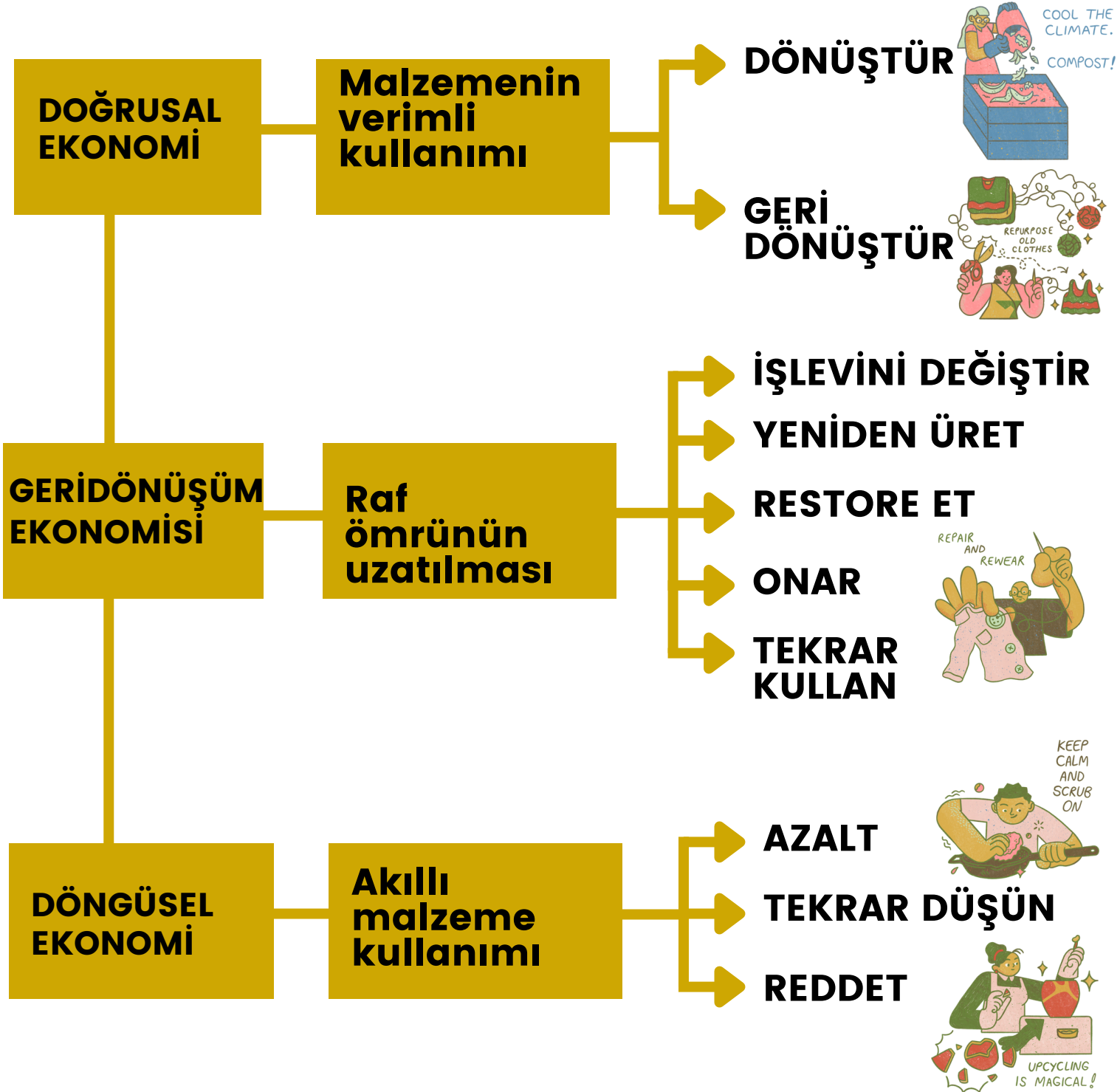
İade etmek

Ambalajlar, örneğin deterjan kutuları yeniden kullanım ve paylaşım modelleri yoluyla daha uzun süre kullanılabilir.

Reddetmek

Sıvı tüketirken pipet kullanmak çok da gerekli değildir. Bu ürünün red edilerek kullanımı, üretimi azaltılabilir, doğa dostu alternatifi bulunabilir.

DÖNGÜSEL EKONOMİ STRATEJİLERİ

DÖNGÜSEL EKONOMİ STRATEJİLERİ

**Malzemenin
verimli
kullanımı**

DÖNÜŞTÜR

Malzemeleri enerji geri kazanımı ile yakmak

GERİDÖNÜŞTÜR

Aynı, daha yüksek veya daha düşük kaliteyi elde etmek için malzemeyi işlemek

**Raf
ömrünün
uzatılması**

**İŞLEVİNİ DEĞİŞTİR
YENİDEN ÜRET**

Ürünü veya parçalarını aynı veya farklı işleve sahip yeni bir üründe kullanmak

RESTORE ET

Eski bir ürünü restore edip güncel hale getirmek

TEKRAR KULLAN

Başka bir tüketicinin hala iyi durumda olan ürünü kullanmasını sağlamak

ONAR

Arızalı ürüne tekrar kullanılabilirliği için bakım yapmak

**Akıllı
malzeme
kullanımı**

AZALT

Daha az doğal kaynak kullanmak, ürünün verimliliği artırmak

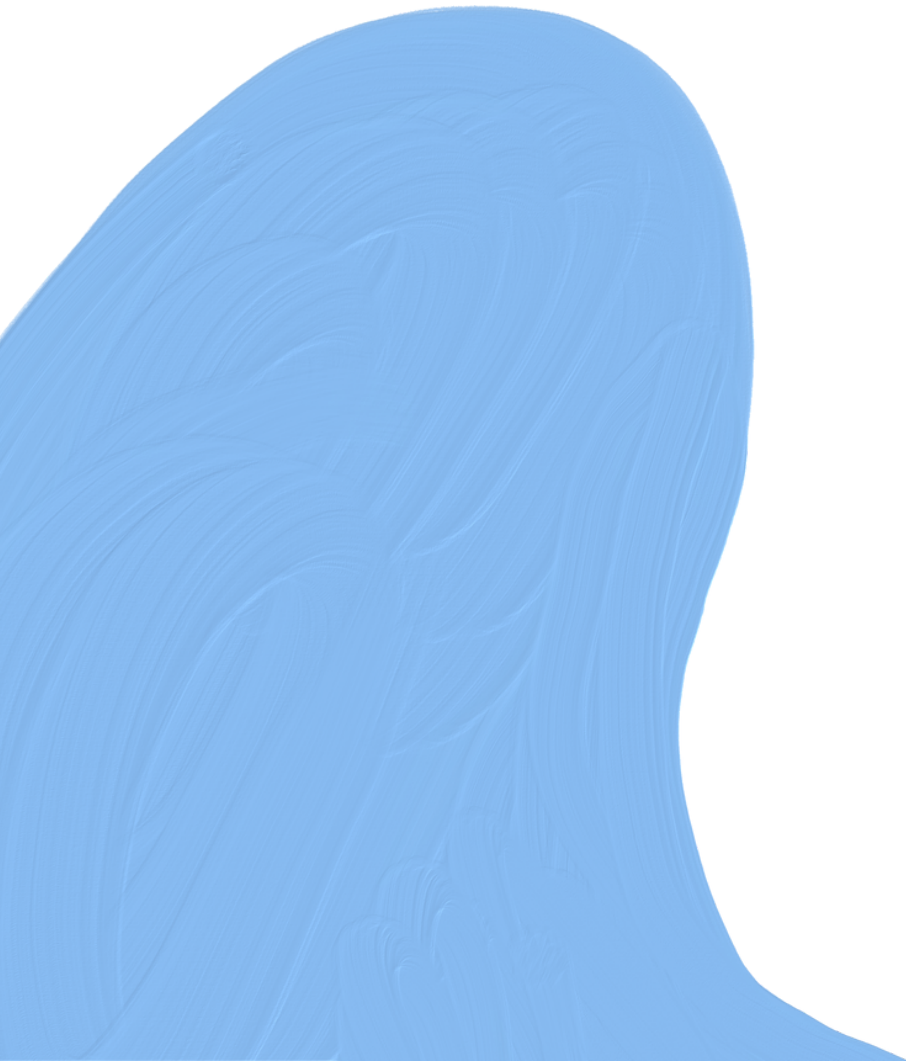
TEKRAR DÜŞÜN

Ürünü tekrar tekrar kullanarak ömrünü uzatmak

REDDET

Ürünü, işlevinden vazgeçerek veya aynı işlevi farklı bir ürünle sunarak gereksiz hale getirmek

BÖLÜM II: DÖNGÜSEL EKONOMİDE TÜKETİCİLER

YÖNTEM

Amaç

Mevcut gençliğin ekolojik okuryazarlık ve yeşil girişimciliğe ilişkin bilgi, tutum, alışkanlık ve beklentilerinden veri toplamak.

Nicel Yaklaşım

- Yapılandırılmış anket.
- Kesinlikle katılmıyorum'dan Kesinlikle katılıyorum'a kadar beşli Likert ölçeği.
- Ölçümler literatürden uyarlanmıştır.

Veri Toplanması

- Veriler: 257 geçerli yanıt.
- Ülkeler: Avusturya, İtalya, Portekiz, Slovenya, İspanya ve Türkiye.
- Toplama dönemi: Mayıs ve Temmuz 2022 arası.

Ölçümler

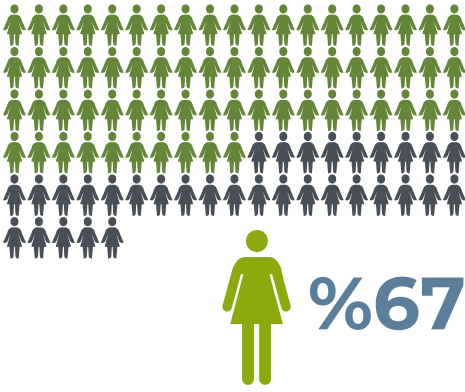
- Consumer circular economy behavior (Han et al., 2010; Chen and Tung, 2014)
- Circular economy products' perceived value (Kim et al., 2012)
- Circular economy products' perceived price (Chen and Dubinsky, 2003; Sweeney and Soutar, 2001)
- Attitude toward circular economy products (Park et al., 2015)
- Environmental concern (Trivedi et al., 2018)

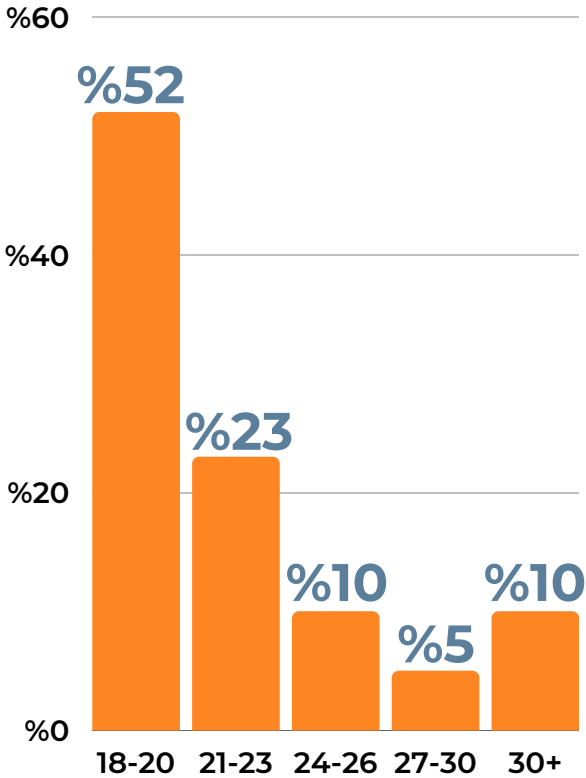
SONUÇLAR

ÖRNEKLEMİN ÖZELLİKLERİ

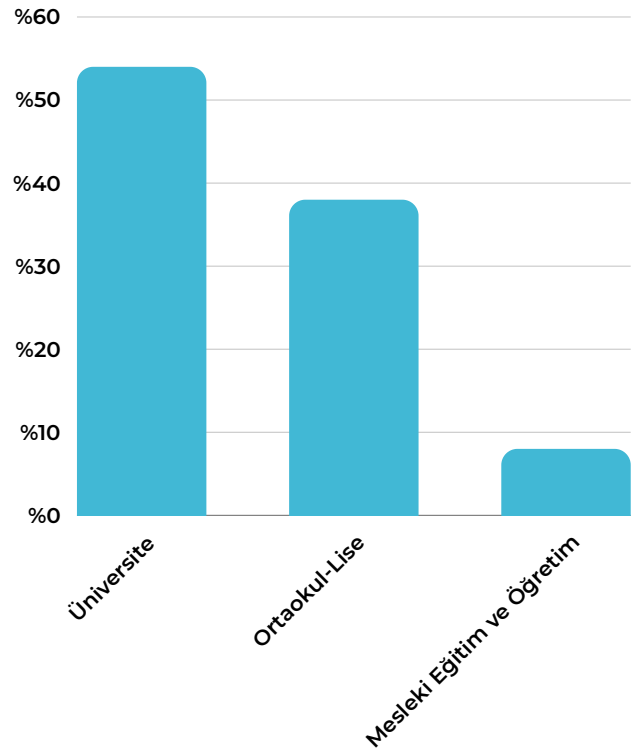
CİNSİYET

YAŞ

EĞİTİM

SONUÇLAR

1. Tüketici döngüsel ekonomi davranışları

Yönerge: Lütfen aşağıdaki ifadeye katılma düzeyinizi belirtiniz. 1'den (kesinlikle katılmıyorum) 5'e (kesinlikle katılıyorum) kadar.

Davranışlar	Genel ortalama	Kadın	Erkek
Yerel ürünleri satın almayı tercih ederim	3.79	3.77	3.87
Her zaman ekolojik/yeşil ürünler bulmaya çalışırım	3.22	3.25	3.16
Dayanıklı/kaliteli ürünler satın alarak tüketimi azaltmaya çalışırım	3.94	3.95	3.92
Doğa korumaya katkıda bulunmak için restore edilmiş ürünler bulmaya çalışırım	3.35	3.40	3.27
Geri dönüştürülmüş malzemelerden yapılmış ürünler satın alırım	3.33	3.40	3.17

SONUÇLAR

2. Tüketicilerde döngüsel ekonomi ürünleri algısı

Yönerge: Lütfen aşağıdaki ifadeye katılma düzeyinizi belirtiniz. 1'den (kesinlikle katılmıyorum) 5'e (kesinlikle katılıyorum) kadar.

Davranışlar	Genel ortalama	Kadın	Erkek
Fiyatları göz önüne alındığında döngüsel ekonomi ürünlerini satın almak iyi bir fikirdir	3.30	3.34	3.23
Doğaya olan katkısı göz önüne alındığında döngüsel ekonomi ürünlerini satın almak faydalıdır	3.93	3.96	3.85
Genel olarak alışverişlerimde döngüsel ekonomisi ürünleri almak beni değerli hissettirir	3.56*	3.68	3.33
Genel olarak ürünlerin fiyatını bilmek, döngüsel ekonomi ürünü olup olmadığını bilmekten daha önemlidir	3.29**	3.15	3.58

Signif. Codes: **0.01, *0.05

SONUÇLAR

3. Döngüsel ekonomi ürünlerinin fiyat algısı

Yönerge: Lütfen aşağıdaki ifadeye katılma düzeyinizi belirtiniz. 1'den (kesinlikle katılmıyorum) 5'e (kesinlikle katılıyorum) kadar.

Item	General mean	Female mean	Male mean
Döngüsel ekonomi ürünleri daha pahalıdır	3.71	3.71	3.71
Döngüsel ekonomi ürünlerinin fiyatı makul değildir	3.09	3.05	3.17
Döngüsel ekonomi ürünleri fiyat,-performansa göre iyi değildir	2.82*	2.71	3.03
Döngüsel ekonomi ürünleri ekonomik değildir	3.16	3.09	3.28
Döngüsel ekonomi ürünlerini satın alacak ekonomik güce sahip değilim	2.88	2.95	2.72

Signif. Codes: **0.01, *0.05, ' 0.1

SONUÇLAR

4. Döngüsel ekonomi ürünlerine yaklaşım

Yönerge: Lütfen aşağıdaki ifadeye katılma düzeyinizi belirtiniz. 1'den (kesinlikle katılmıyorum) 5'e (kesinlikle katılıyorum) kadar.

Davranışlar	Genel ortalama	Kadın	Erkek
Döngüsel ekonomi ürünlerine olumlu bakıyorum	3.84	3.90	3.71
Döngüsel ekonomi ürünlerini kullanışlı buluyorum	3.68	3.67	3.72
Döngüsel ekonomi ürünlerini kullanmayı akıllıca buluyorum	3.96	3.40	3.80

SONUÇLAR

5. Tüketicinin doğa korumaya yönelik tutumu

Yönerge: Lütfen aşağıdaki ifadeye katılma düzeyinizi belirtiniz. 1'den (kesinlikle katılmıyorum) 5'e (kesinlikle katılıyorum) kadar.

Davranışlar	Genel ortalama	Kadın	Erkek
Dünyanın durumu ve bunun geleceğim açısından sonuçları konusunda endişeliyim, bu nedenle döngüsel ekonomi ürünlerini kullanarak doğa korumaya yardımcı oluyorum.	3.77*	3.87	3.58
Mümkün olduğunca, yeniden kullanılabilir kaplarda paketlenmiş ürünleri satın alıyorum	3.73.	3.82	3.55
Yalnızca geri dönüştürülebilir ürünleri satın almaya çalışıyorum	3.13**	3.27	2.85
Doğa bilinci beni yeşil ürünleri kullanmaya motive ediyor	3.64***	3.80	3.31
Doğa bilinci bende yeşil ürünler satın alma isteği uyandırıyor	3.62.	3.72	3.43

Signif. Codes: ***0.001, **0.01, *0.05, ' 0.1

SONUÇLAR

6. Tüketici döngüsel ekonomi etkinlikleri

Yönerge: Lütfen aşağıdaki ifadeye katılma düzeyinizi belirtiniz. 1'den (kesinlikle katılmıyorum) 5'e (kesinlikle katılıyorum) kadar.

Davranışlar	Genel ortalama	Kadın	Erkek
Bir ürün satın aldığımda, nereden geldiğini öğrenmek için mutlaka etiketini okurum	3.06.	3.72	3.43
Bir ürünün doğa dostu olup olmadığını, ambalajı ile ilgili tüm bilgileri (örn. eko-etiketler, sertifikalar, geri dönüştürülebilirlik, geri dönüştürülmüş içerik) dikkatle incelerim.	3.94.	3.04	2.76
Üretiminin adaletsiz çalışma koşulları içerdiğini bildiğim mallardan kaçınırım	3.41	3.49	3.26
İmkanım olsa evde kendi sebzemi yetiştirmek isterdim	3.77*	3.91	3.51

Signif. Codes: ***0.001, **0.01, *0.05, ' 0.1

SONUÇLAR

6. Tüketici dögüsel ekonomi etkinlikleri

Yönerge: Lütfen aşağıdaki ifadeye katılma düzeyinizi belirtiniz. 1'den (kesinlikle katılmıyorum) 5'e (kesinlikle katılıyorum) kadar.

Davranışlar	Genel ortalama	Kadın	Erkek
Alışverişe gittiğimde daima kendi bez çantamı kullanmaya çalışırım	3.82	3.90	3.67
Üretiminde çocuk işçilerin yer aldığı ürünleri almaktan kaçınırım	3.79	3.87	3.63
Giyisilerimin ömrünü, onları onararak ve yamayarak uzatmaya çalışırım	3.65*	3.77	3.34
Alışverişe gittiğimde plastik poşet kullanmaktan kaçınırım	3.81***	4.01	3.41
Ekolojik krizleri önlemenin yollarından birinin ekolojik okur yazarlık olduğuna inanıyorum	4.03*	4.13	3.82

Signif. Codes: ***0.001, **0.01, *0.05, ' 0.1

SONUÇLAR

6. Tüketici dögüsel ekonomi etkinlikleri

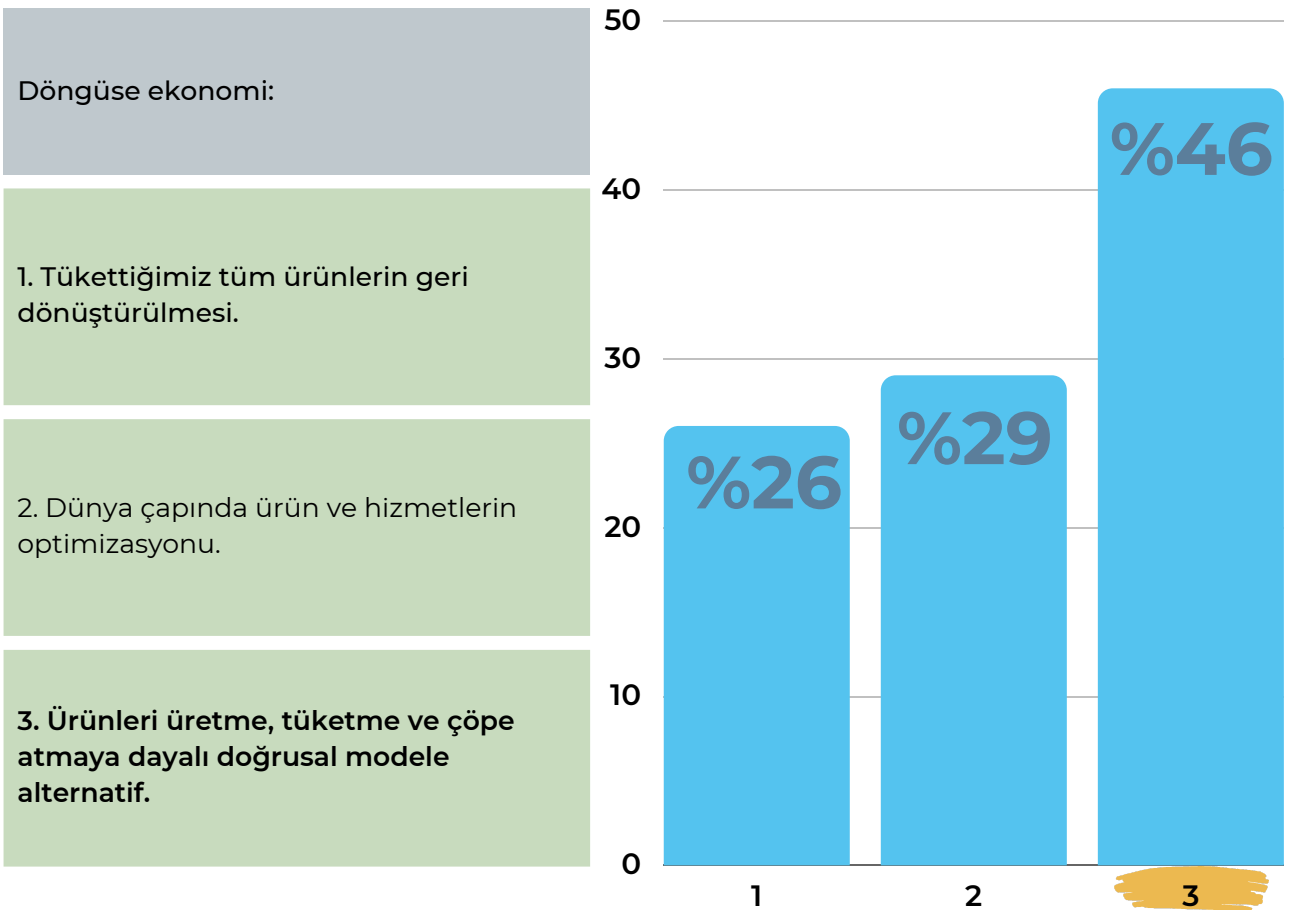
Yönerge: Lütfen aşağıdaki ifadeye katılma düzeyinizi belirtiniz. 1'den (kesinlikle katılmıyorum) 5'e (kesinlikle katılıyorum) kadar.

Item	General mean	Female mean	Male mean
Geri dönüştürülebiyecek ürün ve ambalajların nasıl seçeçeğimi biliyorum	3.58**	3.71	3.31
Çöpe atılacak atık miktarını azaltacak ürün ve ambalajları nasıl seçeçeğimi biliyorum	3.52*	3.64	3.29
Geri dönüşüme verebileceğim atıkları çöp kutusuna atarsam kendimi suçlu hissediyorum	3.73**	3.89	3.41
Su şişemi yanımda taşıyorum	3.83**	4.06	3.38
Atıklarımı geri dönüştürme konusunda son derece bilinçli davranıyorum	3.61	3.65	3.55

Signif. Codes: ***0.001, **0.01, *0.05, ' 0.1

SONUÇLAR

7. Döngüsel ekonomi bilgisi

SONUÇLAR

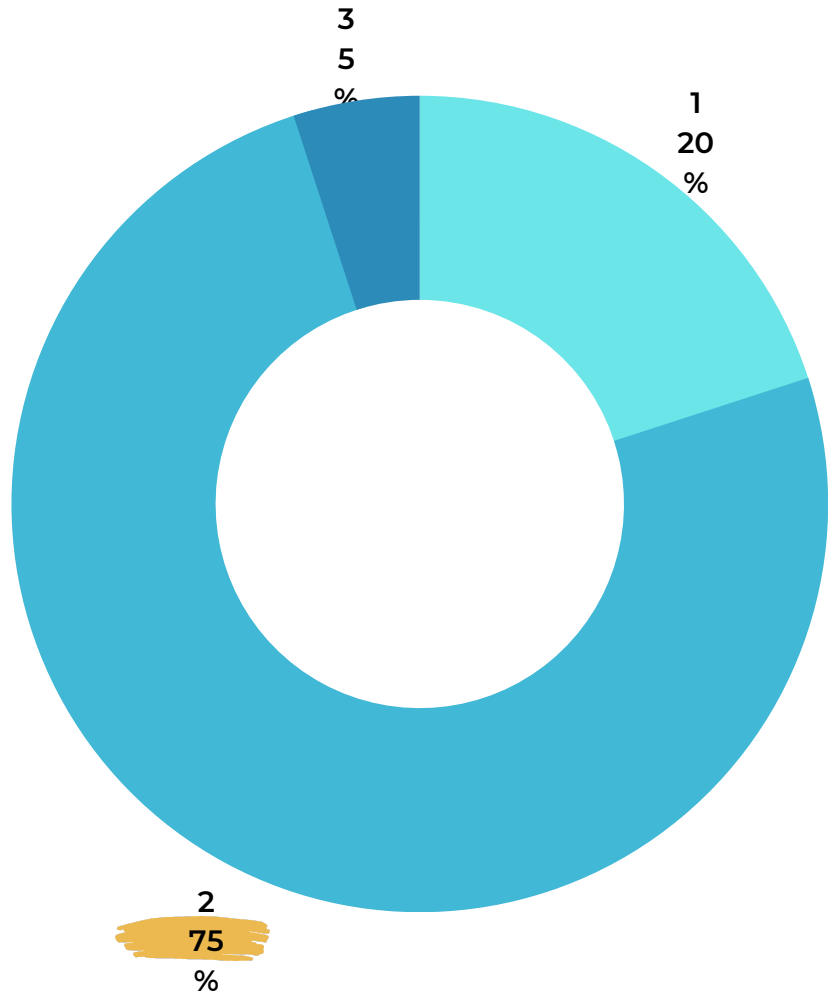
7. Döngüsel ekonomi bilgisi

Döngüsel ekonomideki en önemli şey nedir?

1. Ürünler nasıl geliştirilir?

2. Ürünlerin ömrü nasıl uzatılır?

3. Nasıl daha ucuza üretim yapılır?

SONUÇLAR

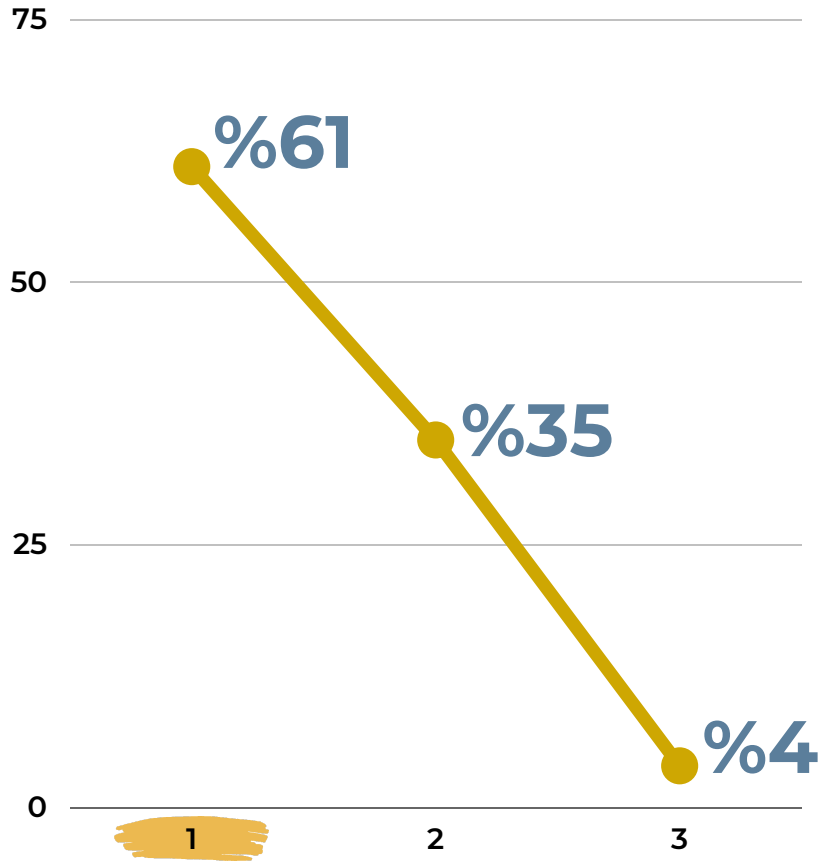
7. Döngüsel ekonomi bilgisi

Döngüsel ekonomiye geçmemiz gerektiğini düşünüyor musunuz?

1. Evet, çünkü kaynak kıtlığı ve artan hammadde talebi var

2. Evet çünkü bazı ürünlerin tüketimini azaltmamız gerekiyor

3. Hayır, doğrusal ekonomiye devam edebiliriz, yeterli kaynağımız var

BÖLÜM 3: DÖNGÜSEL EKONOMİ YEŞİL İŞLETMELER

RE DUCE
USE
CYCLE

METHOD

Amaç

Seçilen şirket ve kurumlardan veri toplayarak yeşil start-up şirketlerini analiz etmek ve iyi örnekleri ortaya koymak

Nicel ve nitel yaklaşım

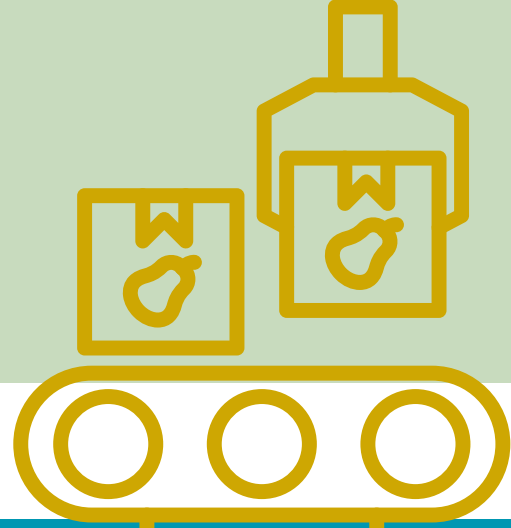
- Anket (yapılandırılmış görüşme).
- Yapılandırılmış anket.**

Veri toplanması

- Veriler: 30 şirket
- Ülkeler: Avusturya, İtalya, Portekiz, Slovenya, İspanya ve Türkiye.
- Veri dönemi: Ağustos ile Aralık 2022 arası.

SONUÇLAR

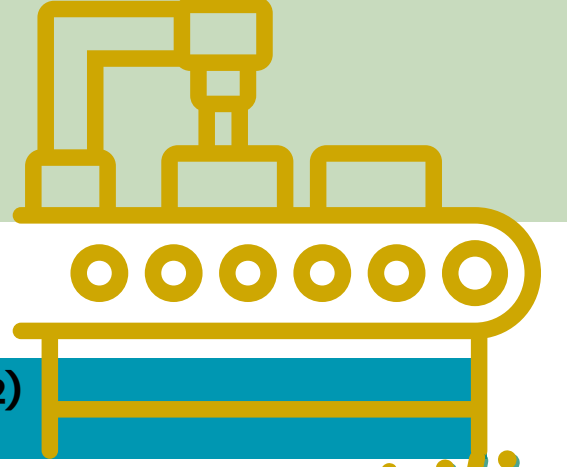

Avusturya'daki Yeşil İşletme Fikirleri (1)

Sektör:	Gıda endüstrisi
Alan:	Ulusal
Temel ürün:	Organik pazar
Yeşil süreç:	Birçok lokasyonumuz aracılığıyla organik ürünlere önem veren tüketiciler için organik pazar. Pazar, Avusturya'nın tüm federal eyaletlerinde 6.000'den fazla sertifikalı organik üründen oluşan geniş bir seçim yelpazesi sunar.
Temel ham madde:	tamamen sürdürülebilir tarımdan elde edilerek topraklarımızı, biyolojik çeşitliliğimizi, su yaşam alanlarını, iklimi ve hayvan refahını koruyan organik ürünler
Yeşil değer:	Avusturya'daki yaşamı iyileştiren ve çevreyi gelecek nesiller için yaşanabilir hale getiren çeşitli program ve projelere kendini adanmak.

*ORGANİK
gıda*

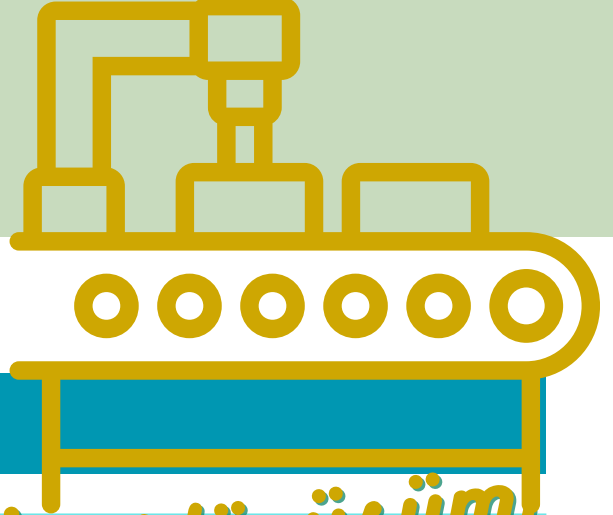
SONUÇLAR

Avusturya'daki Yeşil İşletme Fikirleri (2)

Sektör:	Üretim Endüstrisi
Düzyey:	Uluslararası
Temel ürün:	Sürdürülebilir mutfak ürünleri
Yeşil süreç:	Kendi hidroelektrik santrali sayesinde ürünlerin karbondioksit nötr bir şekilde üretilmesi.
Temel ham madde:	Porselen emaye, cam ve demirden oluşan çeşitli avantajlara sahip doğal bir kompozit malzeme. Diğer tüm kaynaklar da özenle kullanılır. Hammadde ve satış markaları için adil üretim ve dikkatli nakliye dikkate alınır.
Yeşil değer:	Kendi hidroelektrik gücü sayesinde, doğal temel malzemeler ve CO2 nötr üretim, aroma nötr, enerji tasarrufu ve sağlıklı pişirme sağlamak.

SONUÇLAR

İtalya'daki Yeşil İşletme Fikirleri (1)

Sektör:	Üretim endüstrisi
Düzyey:	Ulusal
Temel ürün:	İleridönüşüm oyuncaklar
Yeşil süreç:	Yeniden Kullanılmış ve İleri Dönüştürülmüş Oyuncaklar ve bunların yeniden pazara sunulması.
Temel ham madde:	Oyuncak başığı
Yeşil değer:	Çöpe atılmayan oyuncak sayısını artırmak, çok sayıda gönüllü ile çalışmak ve markayı ilerlemeye teşvik eden çok sayıda sempatizan oluşturmak.

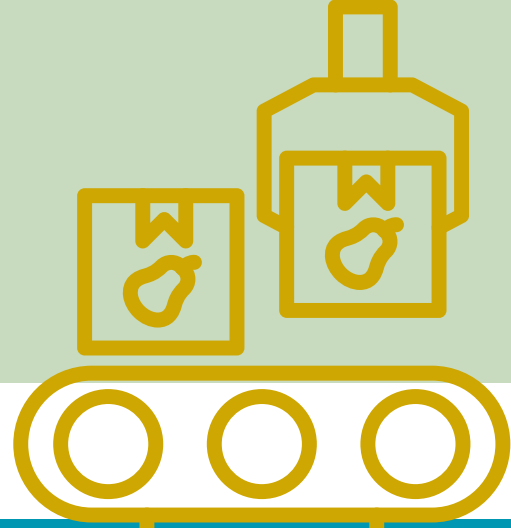
SONUÇLAR

İtalya'daki Yeşil İşletme Fikirleri (2)

Sektör:	Üretim Endüstrisi
Düzy:	Uluslararası
Temel ürün:	El yapımı mobilya
Yeşil süreç:	Asırlık zeytin ağaçlarından budanmış ahşaptan el işçiliğiyle mobilya üretimi.
Temel ham madde:	Budanan ağaçların atıkları
Yeşil değer:	Ürün satışı ile İtalyan zeytinliklerinin ve gözlemevi yoluyla zeytin ağaçlarının korunmasına yardımcı olmak.

SONUÇLAR

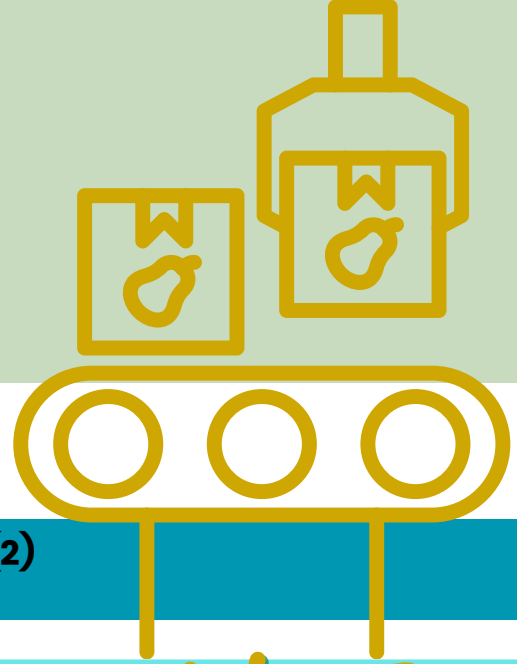

Portekiz'deki Yeşil İşletme Fikirleri (1)

Sektör:	Gıda Endüstrisi
Düzy:	Ulusal
Temel ürün:	Kahve
Yeşil süreç:	Kapsüller, kapsüllerimizin tüm yönleriyle gübrelenebilir olduğunu garanti eden TUV sertifikasına (EN13432) sahip sıkı biyolojik bozunma, ekotoksisite, parçalanma ve ağır metal içerikli testlerin olduğu bir üretim.
Temel ham madde:	%100 kompostlaştırılabilir ve plastik içermeyen kapsüller ve paketleme torbaları ve sertifikalı organik olarak üretilmiş kahve.
Yeşil değer:	Daha az plastik atık üretmek.

*Sürdürülebilir
kahve*

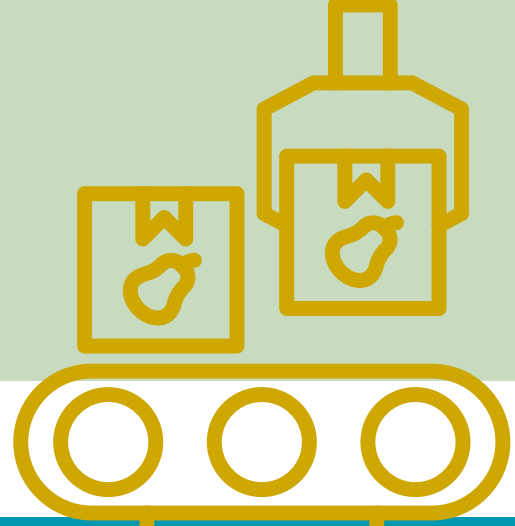
SONUÇLAR

Portekiz'deki Yeşil İşletme Fikirleri (2)

Sektör:	Gıda Endüstrisi
Düzyey:	Ulusal
Temel ürün:	Gıda atıklarından öğünler
Yeşil süreç:	Tedarik ortaklarından gelen fazla yiyeceklerin toplanıp paketlenmesi ve operasyon merkezlerine götürülmesi. Bunların ihtiyaç sahiplerine sunulması.
Temel ham madde:	Gıda zincirindeki fazla ürün
Yeşil değer:	Düşük maliyetli/yüksek verimli gıda kurtarma modeli sunmak, yerel toplumun sosyal dokusunu güçlendirirken ihtiyaç sahibi insanların yaşam kalitesini artırmak.

SONUÇLAR

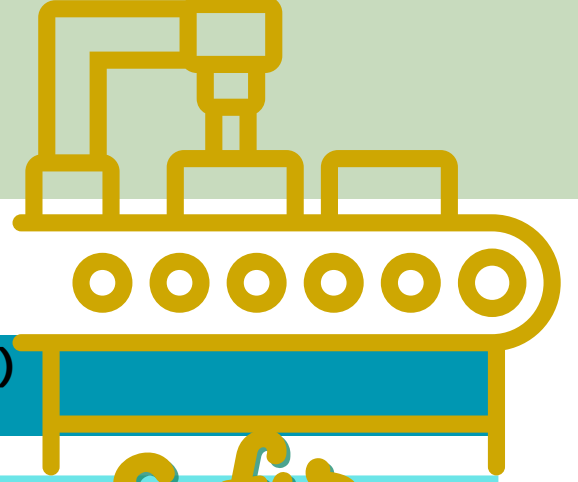

Slovenya'daki Yeşil İşletme Fikirleri (1)

Sektör:	Gıda Endüstrisi
Düzyey:	Avrupa
Temel ürün:	Çikolata ürünleri
Yeşil süreç:	El yapımı çikolata ürünleri ile yüksek protein besin değerine dayalı birçok vegan ürünün üretilmesi.
Temel ham madde:	Adil Ticaret koşullarında özel bir köyden gelen kakao ve kahve.
Yeşil değer:	Marka, tedarikçilerine (köye) doğru eğitimi sağlayarak destek olmak ve tüm lojistiğe önem vermek.

*Adil
Ticaret*

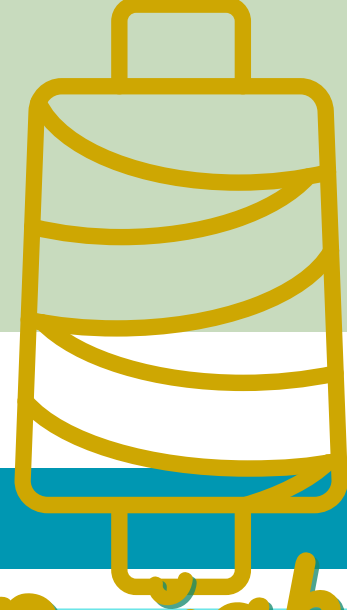
SONUÇLAR

Slovenya'daki Yeşil İşletme Fikirleri (2)

Sektör:	Üretim Endüstrisi
Düzyey:	Avrupa
Temel ürün:	Geridönüşümlü pil
Yeşil süreç:	Mevcut atık pillerin yeniden kullanılması ve yeni bir ürüne dönüştürülmesi için yenilikçi teknolojilerin kullanılması.
Temel ham madde:	Atık pil
Yeşil değer:	Uygun fiyatlı ve temiz enerji için çevre dostu çözümler sunmak. 90.600 hücreyi yenilemek ve 570.780 kg karbondioksit tasarrufu yapmak.

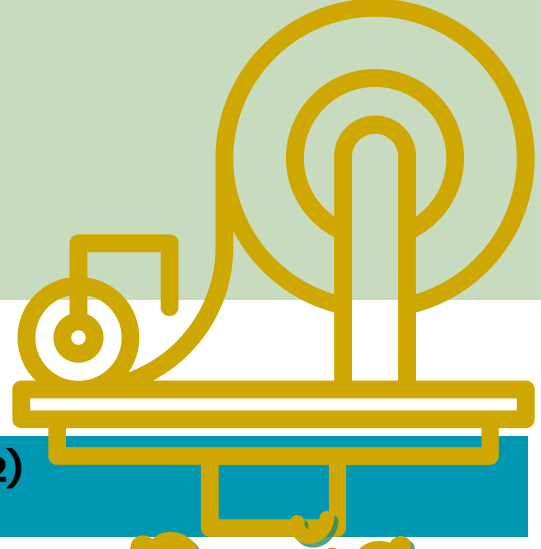
SONUÇLAR

İspanya'daki Yeşil İşletme Fikirleri (1)

Sektör:	Tekstil Endüstrisi
Düzy:	Uluslararası
Temel ürün:	Atık ananas yapraklarından doğal tekstiller
Yeşil süreç:	Herhangi bir kimyasal veya kirletici ürünü önleyen doğal tekstil (deri yerine geçen) üretimi.
Temel ham madde:	Ananas hasadının israfı olarak kabul edilen ananas yapraklarındaki lif.
Yeşil değer:	Tekstil sektörünün doğaya etkisini azaltmak. Markaların ve endüstrilerin emisyonlarını azaltmak ve iklim ve sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşma çabalarını desteklemek.

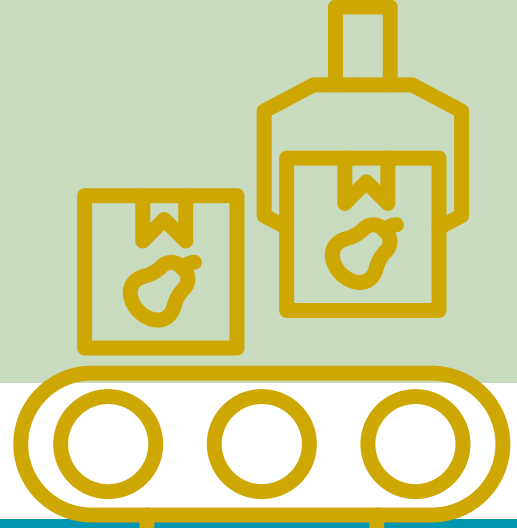
SONUÇLAR

İspanya'daki Yeşil İşletme Fikirleri (2)

Sektör:	Kağıt Endüstrisi
Düzyey:	Ulusal
Temel ürün:	Çevre dostu mağazacılık ürünleri
Yeşil süreç:	Geleneksel ancak pamuk ve tohumlar gibi doğal lifler kullanılarak yapılan üretim
Temel ham madde:	Pamuk ve tohum
Yeşil değer:	Mağazacılık sektöründe israfın azaltılmasına yönelik bir çözüm üretmek. Ticari ürünü kullandıktan sonra tohum içeren kağıtlar ile ekilebilir ekolojik hediyeler tasarlamak.

SONUÇLAR

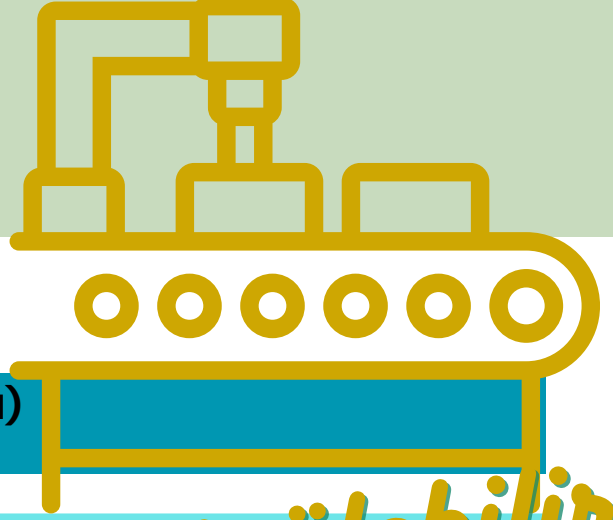

İspanya'daki Yeşil İşletme Fikirleri (3)

Sektör:	Gıda Endüstrisi
Düzyey:	Ulusal
Temel ürün:	Vejetaryen eti (tavuk, domuz eti ve sığır eti)
Yeşil süreç:	Eti vejetaryen formda çoğaltan üretim
Temel ham madde:	Farklı baklagiller
Yeşil değer:	Et endüstrisinin tüm tedarik zincirinin, iklim değişikliğini ve suyumuzun kalitesini etkileyen çeşitli çevre sorunlarına katkıda bulunan etkisini azaltmak. Mevcut gıda sistemini daha sürdürülebilir, sağlıklı ve besleyici bir sistemle değiştirmek.

Etkiyi Azaltmak

SONUÇLAR

Türkiye'deki Yeşil İşletme Fikirleri (1)

Sektör:	Üretim endüstrisi
Düzyey:	Ulusal
Temel ürün:	Agroekolojik, Vegan & Sürdürülebilir Kozmetik ürünleri
Yeşil süreç:	Çevre dostu, adil ve sıfır atık bazlı ekolojik üretim
Temel ham maddeler:	Biyolojik olarak parçalanabilen kimyasal maddeler
Yeşil değer:	Çevresel sürdürülebilirlik, dayanışma ve her alanda paylaşım ilkelerini benimseyen, çevre dostu, adil ve sıfır atık temelli ekolojik kozmetik girişimi olmak. Ayrıca "Nakliye Çantası Savaşları, İfade Edilebilir Kozmetikler" gibi birçok sosyal kampanyaya öncülük etmek.

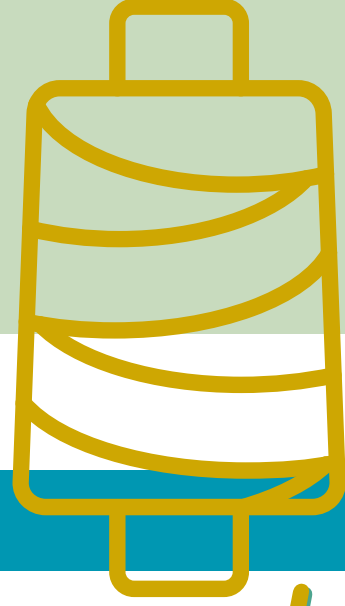
SONUÇLAR

Türkiye'deki Yeşil İşletme Fikirleri (2)

Sektör:	Manufacture industry
Düzyey:	Ulusal
Temel ürün:	Doğal ve Geri Dönüşümlü Ürünler
Yeşil süreç:	Doğal, atıksız ve sürdürülebilir üretim
Temek ham madde:	Ağırlıklı olarak pamuk, bambu ve bitkiler
Yeşil değer:	Yıkabilir eko havlular, yıkabilir pedler, yıkabilir pamuklarla bambu diş fırçası, bambu mutfak malzemeleri ile doğaya saygılı bir yaşam için değişen tüketim alışkanlıkları geliştirmek.

SONUÇLAR

Türkiye'deki Yeşil İşletme Fikirleri (3)

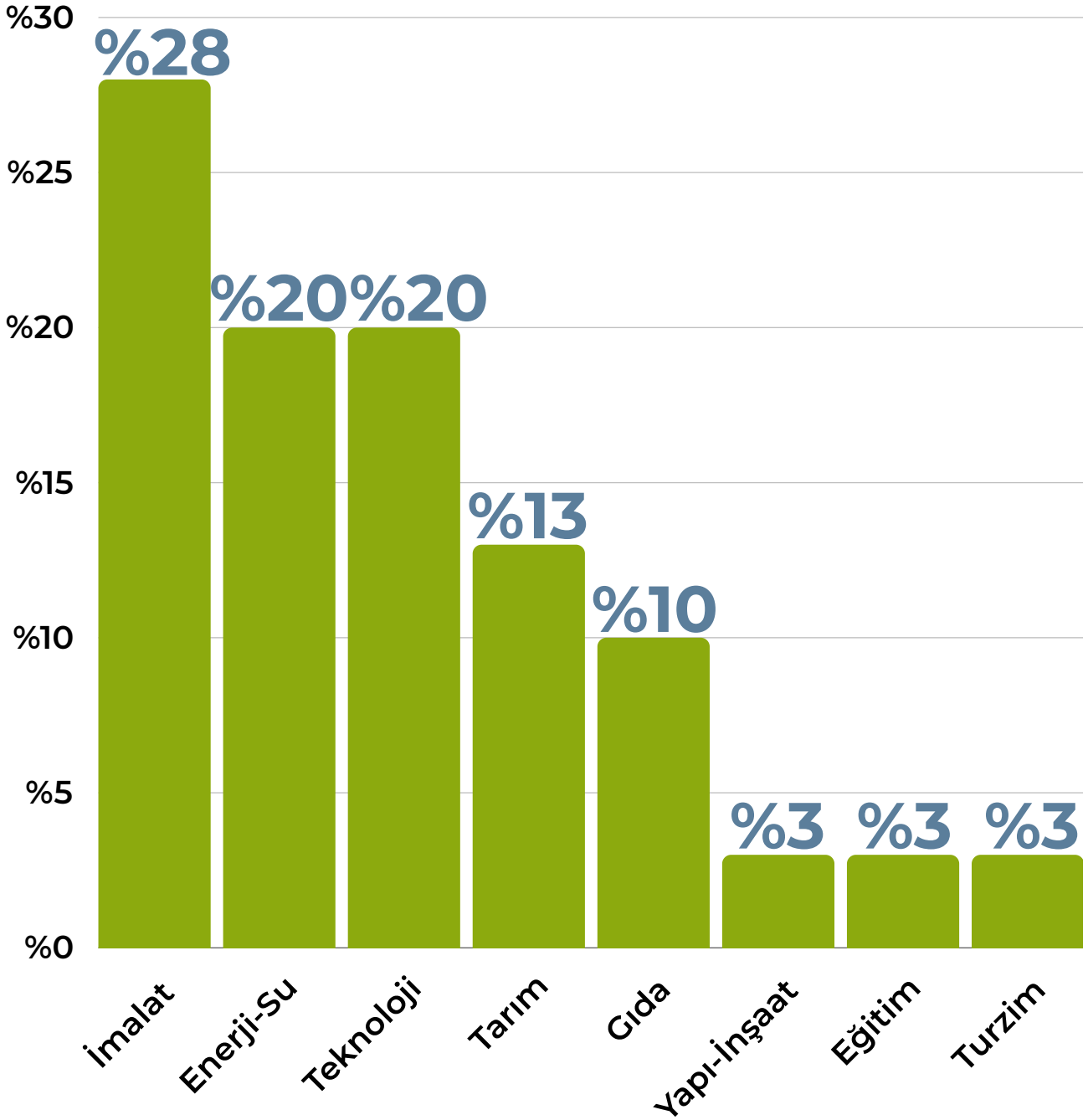
Sektör:	Textile
Düzy:	Uluslararası
Temel ürün:	Çağdaş yaşam için el işi ürünler
Yeşil süreç:	Kitlesel tüketim kalıplarına alternatif, adil ve kaliteli bir üretim
Temel ham madde:	Feretiko (kenevir kumaş)
Yeşil değer:	Ekolojiye, diğer türlere ve insana yönelik el örgüsü yün ürünler, el yapımı porselenler ve ahşap ürünleri, kadınların yerel kalkınmadaki liderliğini güçlendirmek ve yerel ekonomiye destek sağlamak için insanların hayatına keyif katmak.

*Yerel
ekonomi*

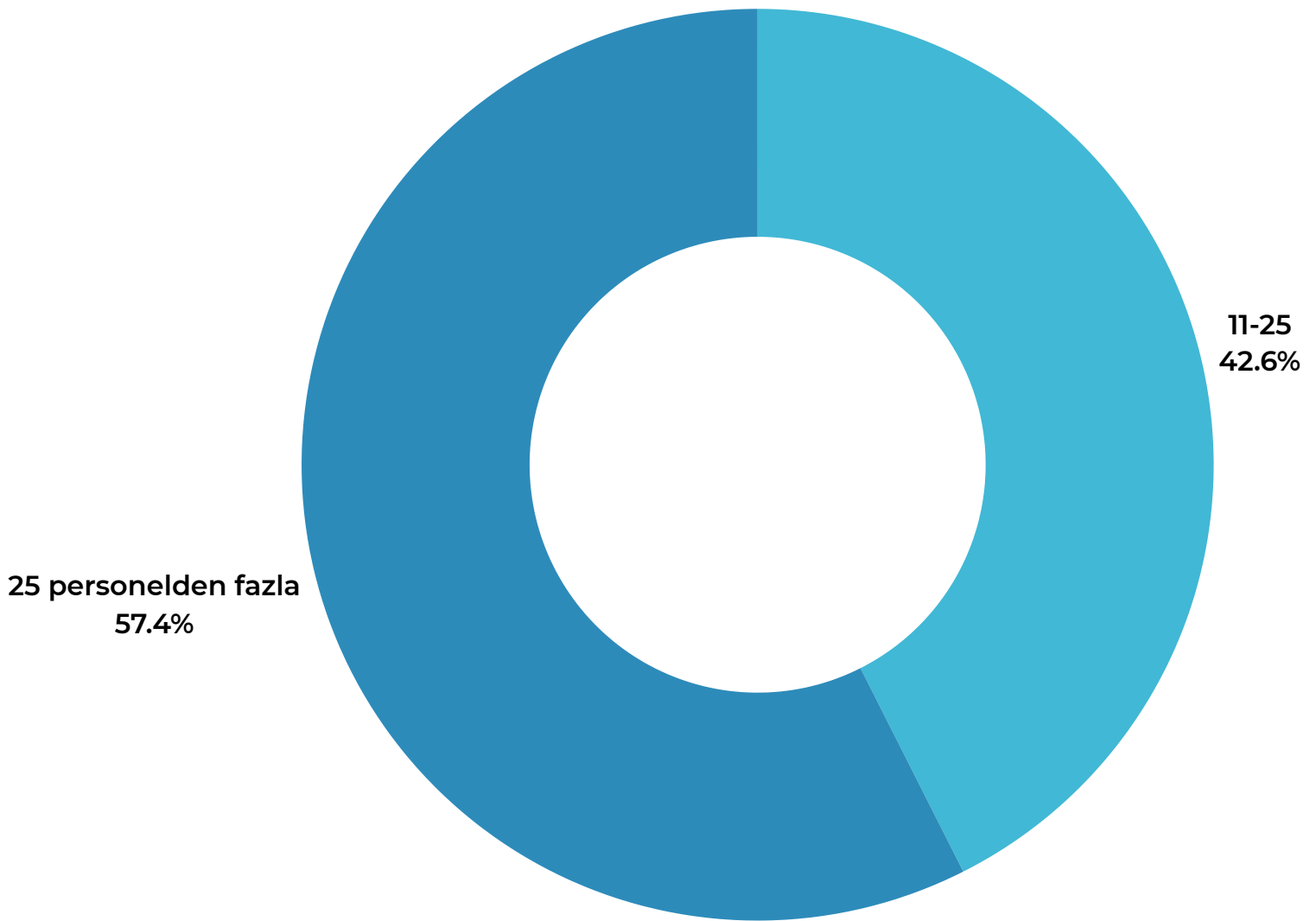
4. BÖLÜM: DÖNGÜSEL EKONOMİDE İYİ ÖRNEKLER

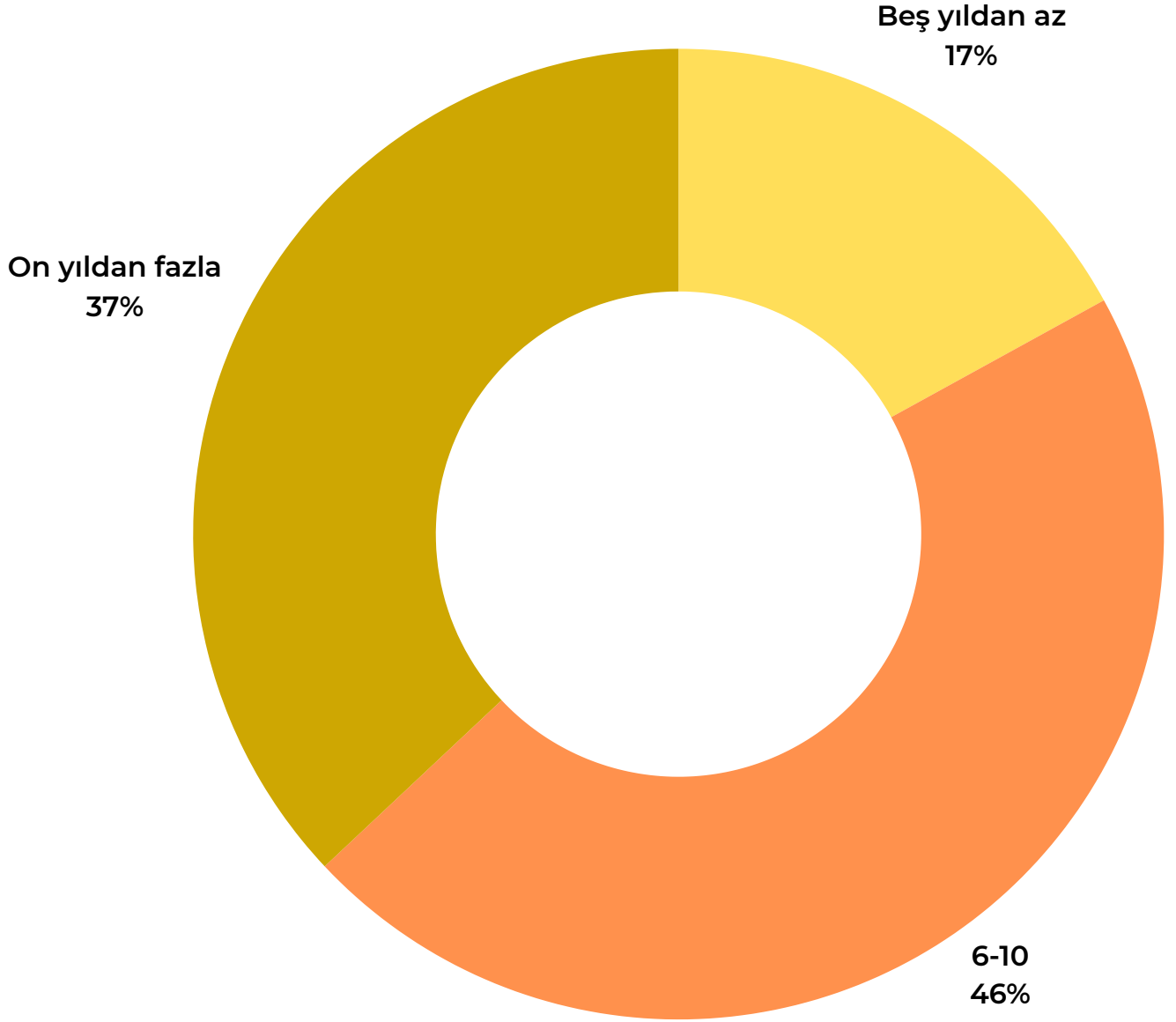
YEŞİL İŞLETMELERDEKİ TEMEL SEKTÖRLER

YEŞİL İŞLETMELERDEKİ İSTİHDAM

YEŞİL İŞLETMELER KAÇ YILLIK?

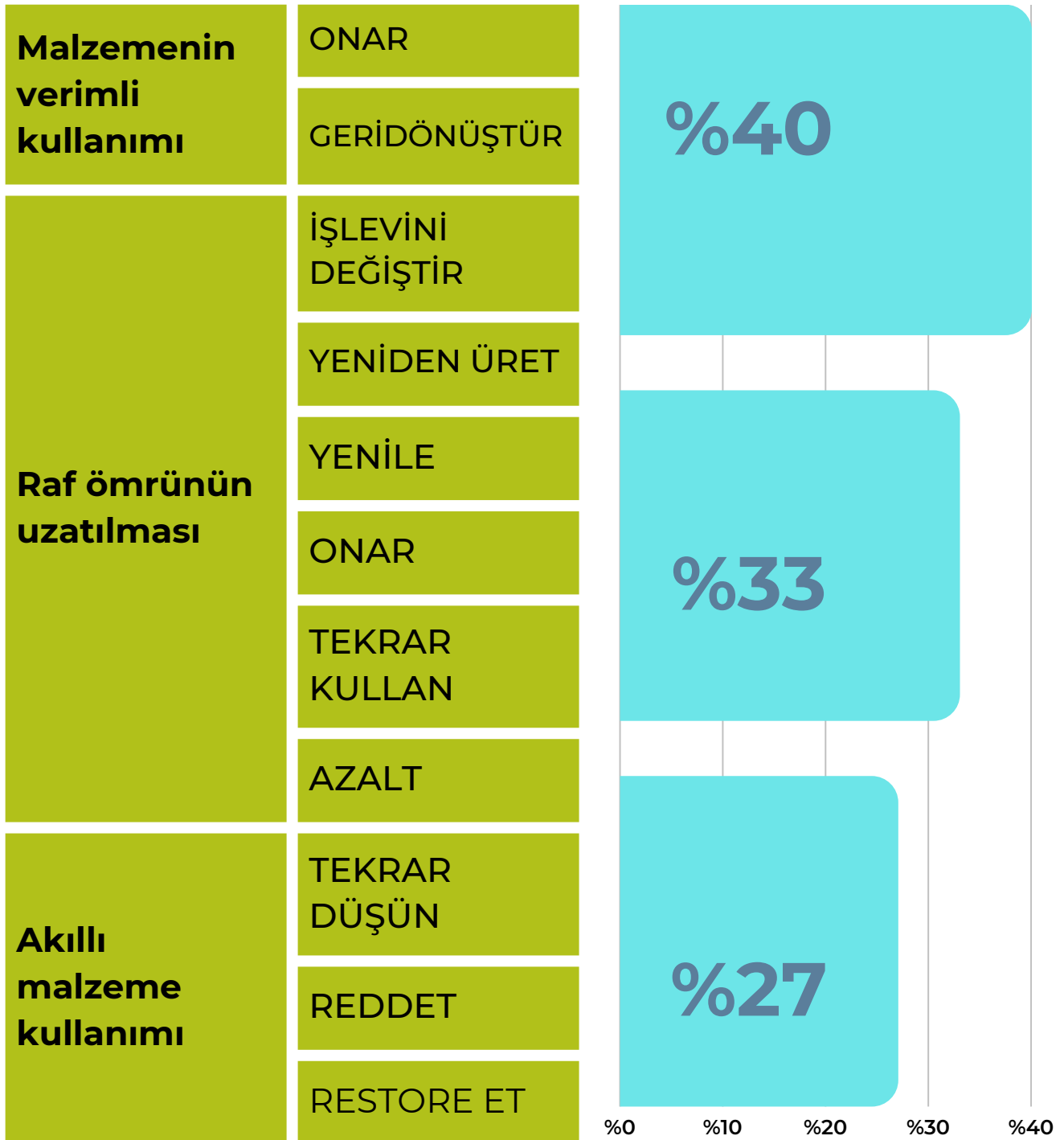
DÖNGÜSEL EKONOMİ FİKİRLERİ NASIL BAŞLADI?

Yeşil işletmelerin çoğunluğu başlangıçtan itibaren yeşil fikirlerle yola çıktı. Bazıları ise geleneksel şirketler olarak başladıktan sonra yeşil süreçleri dahil etti.

Yeşil işletmeleri harekete geçiren ana nedenler şunlardır:

- %85'inin teknoloji, belirli bir endüstri veya pazar hakkında önceden bilgi ve uzmanlığı vardı.
- %15'i belirli bir sorunu çözmeyi düşündü.

DÖNGÜSEL EKONOMİ STRATEJİLERİ NELERDİR?

KAYNAKÇA

KAYNAKÇA

Ellen MacArthur Foundation (2020). 'Fashion, Two Circular Investment Opportunities for a Low-Carbon and Prosperous Recovery.' This guide was prepared on the "Connect To Nature - Care Project" project co-funded by the Erasmus+ Program of the European Commission under a cooperation partnership in youth call.

Ellen MacArthur Foundation (2013). Towards the circular economy: economic and business rationale for an accelerated transition. Report 1. Cowes.

Ellen MacArthur Foundation & Granta Design (2015). Circularity indicators: an approach to measuring circularity, project overview.

European Commission (2020). 'Circular Economy Action Plan, For a Cleaner and More Competitive Europe'. https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf.

European Commission (2014). Report on critical raw materials for the EU: report of the ad hoc working group on defining critical raw materials. Brussels.

Velenturf, A. P., & Purnell, P. (2021). Principles for a sustainable circular economy. Sustainable Production and Consumption, 27, 1437-1457.

